

तापी नदी पात्रातील मौजे लोंढरे ता. शिरपूर, जि. धुळे, महाराष्ट्र राज्य या वाळू घाटाच्या (लगतचे गट नंबर 2, 3, 282, 283 आणि 285) 3.90 हेक्टर क्षेत्रासाठी जन सुनावणी.

सारांश

1. परिचय :-

तापी नदी पात्रातील मौजे लोंढरे ता. शिरपूर, जि. धुळे, महाराष्ट्र राज्य या वाळू घाटाच्या (लगतचे गट नंबर 2, 3, 282, 283 आणि 285) 3.90 हेक्टर क्षेत्रासाठी पर्यावरण मंजूरी घेण्यात येत आहे.

❖ Integrated Precision Systems and Services Pvt Ltd, 6-3-841/A/2/C-1, Arun Aditya Building, Ameerpet, **Hyderabad** यांना जिल्हाधिकारी कार्यालय, धुळे यांचे मार्फत वाळू घाटांसाठी पर्यावरण मंजूरी प्राप्त करून देण्याचे काम देण्यात आलेले आहे.

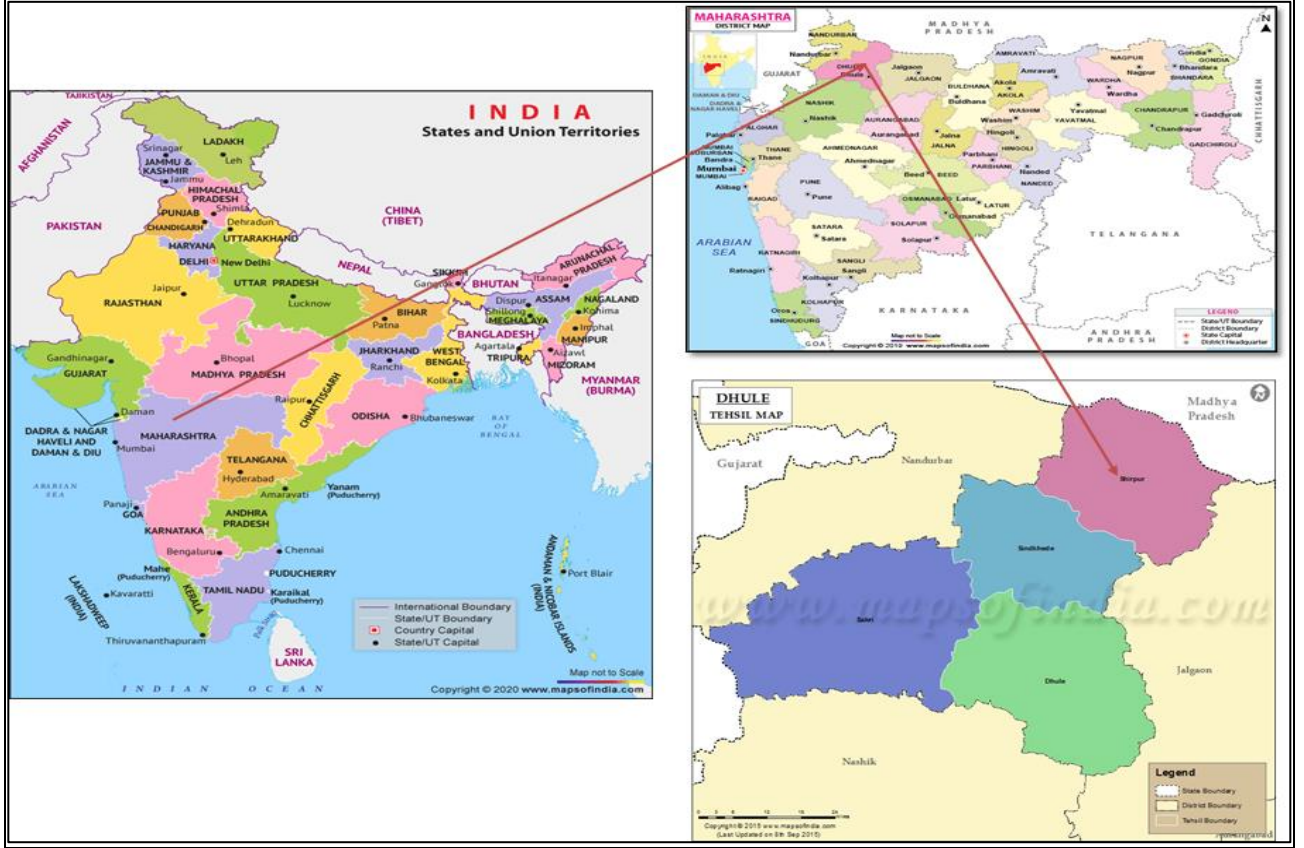
भूविज्ञान आणि खनिकर्म संचालनालय, औरंगाबाद यांचेकडून वाळू घाटाच्या खाणकाम आराखडयास मान्यता प्राप्त करून घेण्यात येत आहे.

Form - 1 M, PFR, EMP, RA, DSR मधील अर्ज आणि वाळू घाटासाठी मंजूर खाणकाम आरखडा त्यासोबत पर्यावरण मंजूरीसाठी जन सुनावणीची कार्यवाही करण्यात येईल.

अ. क्र	वाळूघाट	तालुका	नदीचे नाव	वर्ष 2020-2021 चा तपशिल									
				गट क्रमांक	एकूण क्षेत्र	क्षेत्र (हेक्टर) Mineable	क्षेत्र (हेक्टर) Non Mineable	क्षेत्रफळ मिटर मध्ये (लांबीxरुंदीxखोली)			उपलब्ध वाळु साठा (ब्रास)	उत्खनना साठी योग्य वाळू साठा ब्रास मध्ये (75%)	उत्खनना साठी अयोग्य वाळू साठा ब्रासमध्ये (25%)
								लांबी	रुंदी	खोली			
1	लोंढरे	शिरपूर	तापी	2,3, 282, 283, 285	3.90	2.925	0.975	300	130	1	10336	7752	2584

तापी नदी पात्रातील मौजे लोंढरे ता. शिरपूर, जि. धुळे, महाराष्ट्र राज्य या वाळू घाटाच्या (लगतचे गट नंबर 2, 3, 282, 283 आणि 285) 3.90 हेक्टर क्षेत्रासाठी जन सुनावणी.

2. स्थळ नकाशा :-

3. उत्खननाची पध्दत :-

अ) उत्खननाची पध्दत - ड्रिलींग आणि ब्लास्टिंग पध्दतीचा वापर न करता वाळू घाटातून वाळूचे उत्खनन करण्यात येईल. फक्त कुदळ, पावडी, घमेले यासारख्या साधनांचा वापर करून मजुरांद्वारे कोरडया नदी पात्रातून वाळूचे उत्खनन करण्यात येईल.

ब) यंत्रे / उपकरणे आवश्यक :- पावडी, घमेला, ट्रॉलीसह ट्रॅक्टर.

क) वाहतूक :- वाळूच्या जागेपासून डेपोसाठी निश्चित केलेल्या जागे पर्यंत व ग्राहकांना ट्रॅक्टर ट्रॉलीद्वारे.

पुर्नभरण प्राप्तीकरण :- उघडे पडलेले क्षेत्र पावसाळ्यानंतर आपोआप पुन्हा भरले जाईल. नदीकाठ व वाहतुकीच्या रस्त्यालगत वृक्षारोपण केले जाईल.

तापी नदी पात्रातील मौजे लोंढरे ता. शिरपूर, जि. धुळे, महाराष्ट्र राज्य या वाळू घाटाच्या (लगतचे गट नंबर 2, 3, 282, 283 आणि 285) 3.90 हेक्टर क्षेत्रासाठी जन सुनावणी.

4. पर्यावरण व्यवस्थापन योजना

अ) वायू प्रदूषण नियंत्रण उपाय यंत्रणा :-

- वाळू वाहतुकीसाठी वापरल्या जाणा-या कच्या रोडवर वेळोवेळी पाणी शिंपडले जाईल.
- ट्रॅक्टर ट्रॉली व ट्रकवर ताडपत्री अच्छादूनच वाळूची वाहतूक टप्या-टप्याने केली जाते.
- वाहतुकीदरम्यान वाळूची गळती होणार नाही याची पुरेपुर काळजी घेण्यात येईल.
- नदीकाठी व वाळूच्या जागे जवळील मोकळ्या जागेवर वृक्षारोपण केले जाईल.

ब) ध्वनी नियंत्रण उपाय :-

- उत्खनन व वाळू वाहतूक केवळ दिवसा केली जाईल.
- अल्प प्रमाणात ध्वनीप्रदूषण अपेक्षित असेल.
- गाड्यांचा आवाज कमी करण्यासाठी वाळू वाहतूक करणा-या वाहनांची नियमित देखभाल केली जाईल.
- वाळू वाहतूक वाहनांच्या गती नियंत्रीत केल्या जातील.

क) जल प्रदूषण नियंत्रण उपाय :-

- वाळू उत्खनन केवळ कोरड्या नदीच्या पात्रातूनच केले जाईल.
- उत्खनन केलेल्या खड्डाची खोली नदीच्या पाण्याच्या पातळीपेक्षा वर ठेवली जाईल.
- नदीचा प्रवाह कृत्रीमरित्या वळविला जाणार नाहीत.
- नदी पात्रात वाहने धुण्यास मनाई राहिल.
- उत्खननातून कोणत्याही सांडपण्याचा प्रवाह तयार होणार नाही.
- कामगारांसाठी फिरते शौचालयांची व्यवस्था राहिल.
- पावसाळ्यात आणि पूरात उत्खनन टाळण्यात येईल. जेणे करून नविन वाळूचा थर जमा होण्यास मदत होईल.

ड) जमीन प्रदूषण नियंत्रण :-

- कोरड्या नदीच्या पात्रात वाळू उत्खननामुळे तात्पुरते खड्डे तयार होतील, जे पावसाळ्यात पुन्हा भरून येतील

तापी नदी पात्रातील मौजे लोंढरे ता. शिरपूर, जि. धुळे, महाराष्ट्र राज्य या वाळू घाटाच्या (लगतचे गट नंबर 2, 3, 282, 283 आणि 285) 3.90 हेक्टर क्षेत्रासाठी जन सुनावणी.

- नदीच्या रुंदीच्या तीन मीटर किंवा रुंदीच्या 1/10 व्या जागेचे सुरक्षा अंतर नदीच्या काठापासून (“Sustainable sand mining guidelines”) सोडले जाईल.
- पॉलिथीन पिशवी, जूट पिशवी इत्यादी कचरा नदीच्या पात्रात राहू/सांडण्याची परवानगी राहणार नाही.
- उत्खननास दिलेल्या परवानगी पेक्षा जास्त उत्खनन होणार नाही.
- नदीकाठी आणि जवळपास मोकळ्या जागेवर वृक्षारोपण केले जाईल.

5. हरित पट्टा निर्माण योजना :-

हरित पट्ट्याची जागा	लीजच्या सीमेच्या दोन्ही बाजूंच्या आणि नदीकाठच्या बाहेर कच्या रोडच्या कडेला
वनीकरण क्षेत्र / वार्षिक	1178 वर्ग मीटर / वार्षिक
रोपांची संख्या	589 रोपे
दोन रोपामधील अंतर	2 मीटर
प्रजातींची निवड	चांगल्या प्रजातींची शिफारस केली जाईल.

वृक्षारोपणांसाठी चांगल्या प्रजातींची शिफारस :-

वृक्षाच्या जातीचे नाव	स्थानिक नाव	महत्व
आझादिरक्ता इंडिका	कडुलिंब	तेल उत्पादन
टेक्टोना ग्रॅडिस	टीक	एंटीबैक्टीरियल, अँटीफंगल
फिकस रिलिओसिया	पिंपळ	औषधी उपयोग, फळे
बांबूसा वल्गारिस	बांबू	एन्थेलमिंटिक अँटी-इंफ्लेमेटरी, अँस्ट्रिंजंट प्रॉपर्टीज
मधुका लॉगिफोलिया	महू	उत्तेजक आणि खोकल्यासाठी

तापी नदी पात्रातील मौजे लोंढरे ता. शिरपूर, जि. धुळे, महाराष्ट्र राज्य या वाळू घाटाच्या (लगतचे गट नंबर 2, 3, 282, 283 आणि 285) 3.90 हेक्टर क्षेत्रासाठी जन सुनावणी.

6. व्यावसायिक आरोग्य सुरक्षा व्यवस्थापन :-

- खाण चालकांना वैयक्तिक संरक्षणात्मक उपकरणे दिली जातील.
- कान, डोळा आणि हाताचे संरक्षणाची साधने या व्यतिरिक्त सुरक्षा हेल्मेट आणि पादत्राणे दिली जातील.
- कामगारांना डस्ट मास्क दिले जातील.
- खाण कामगारांसाठी पिण्याच्या पाण्यासाठीची सोय करून देण्यात येईल.
- खाण साइटवर प्रथमोपचार किट प्रदान केले जाईल.

7. निष्कर्ष :-

- धुळे जिल्ह्यात शिरपूर तहसील मधील प्रस्तावित मौजे लोंढरे हा वाळू घाट MoEFCC च्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार बी 2 श्रेणीतील आहे.
- उत्खननाच्या कमी प्रमाणामुळे पर्यावरणावर परिणाम होण्याची शक्यता नाही आणि त्यामुळे हे गावाच्या फायद्याचे ठरेल.
- प्रस्तावित प्रकल्प स्थानिक रहिवाशांना अप्रत्यक्ष रोजगाराच्या संधी प्रदान करेल.
- प्रस्तावित प्रकल्प सामाजिक पायाभूत सुविधा आणि या क्षेत्राच्या सर्वांगीण विकासास सकारात्मक योगदान देईल.
- हवा, पाणी, ध्वनी, माती, घनकचरा व्यवस्थापन इ. सारख्या सर्व पर्यावरणीय प्रश्नांवर MoEF&CC मार्गदर्शक सूचनांनुसार कार्य केले जाईल.